

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 412/2018-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Branislavom Samcom, advokátska kancelária, Národná 15, Žilina, vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 4 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 2/2018 a jeho uznesením z 27. februára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 4 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“)

v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 2/2018 a jeho uznesením z 27. februára 2018. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 12. júla 2018.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 44/2015 zo 6. júla 2016 bol sťažovateľ uznaný za vinného zo zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 a 2 písm. d) v spojení s § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že 13. septembra 2013 asi o 12.15 h v kuchyni rodinného domu č. 70 v obci [REDAKOVANÉ] (okres Liptovský Mikuláš) dal facku svojej manželke [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poškodená“) a vyjadril sa: „*Ty kurva, dám ťa do parády!*“ Poškodenú následne chytil a hodil na posteľ, obrátil ju na brucho, pridržal si ju kolenom a plátenným lekársnym obvazom a bielym špagátom jej zviazal ruky a nohy, za chrbtom zviazané ruky jej priviazal k nohám, ktoré musela skrčiť k rukám, do úst jej strčil dve papierové vreckovky a previazal jej ústa plátenným lekársnym obvazom. Takto zviazanú ju prikryl perinou a bez slova odišiel z domu preč. Poškodená musela takýto stav strpieť približne 2 hodiny, kým nebola oslobodená políciou. Za tento skutok mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 21 rokov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Zároveň okresný súd podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste rozsudku okresného súdu sp. zn. 3 T 78/2014 z 12. augusta 2014, ktorým bol sťažovateľ odsúdený pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 2 v spojení s § 38 ods. 2, § 36 ods. 1 a § 37 písm. m) Trestného zákona na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

3. Na základe odvolania sťažovateľa bol rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 To 87/2016-338 z 29. novembra 2016 rozsudok okresného súdu vo výroku o treste zrušený a sťažovateľovi bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

4. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorým napadol rozsudok v celom jeho rozsahu, pričom namietal neprípustnosť trestného stíhania, ako aj nesprávne právne posúdenie zisteného skutku [§ 371 ods. 1 písm. k) a i) Trestného poriadku].

V súvislosti s dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku namietal porušenie zásady *ne bis in idem*, keďže bol uznaný vinným a potrestaný pre skutok tvoriaci súčasť iného skutku, pre ktorý už bol odsúdený v inom trestnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 3 T 78/2014. Rozsudkom z 12. augusta 2014 bol uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona. Sťažovateľ vyslovil názor, že v jeho prípade rovnaký súbor skutočností vyústil do dvoch odsúdení, a to vo veci sp. zn. 3 T 78/2014 (skorší rozsudok) a vo veci sp. zn. 2 T 44/2015.

V skoršom rozsudku bol sťažovateľ uznaný vinným na tom skutkovom základe, že:

- 9. augusta 2013 sa po vykonaní trestu odňatia slobody vrátil do spoločnej domácnosti k poškodenej v [REDAKOVANÉ] a od návratu do 8. apríla 2014, keď bol vzatý do väzby (s výnimkou obdobia od 13. septembra 2013 do 11. novembra 2013, keď bol vo väzbe v inej trestnej veci), väčšinou pod vplyvom alkoholu poškodenej opakovane vulgárne nadával pred ich spoločnými deťmi žijúcimi s nimi v spoločnej domácnosti. Najmenej trikrát do týždňa jej spôsobil fyzické utrpenie najmä tým, že ju udieral päťou po celom tele, škrtil ju, spôsobil jej psychické utrpenie vyhrázaním sa, že ju zabije, čím u nej vyvolával neustály stres a strach,

- 13. augusta 2013 v čase okolo 12.15 h v kuchyni rodinného domu č. 70 v obci [REDAKOVANÉ] začal poškodenej vulgárne nadávať, keď jej povedal, že je „kurva“, že ju zabije, podpáli dom a sám sa obesí. Následne udrel poškodenú oceľovým lankom po predlaktí pravej ruky, na ktorom jej rozrazil kožu, pričom z rany začala okamžite krváčať a zostala v šoku bez slova stáť. Sťažovateľ k nej potom pristúpil a päťou ju udrel do pravej časti tváre v oblasti sánky, pričom poškodená spadla na kolená a z úst jej vypadol predný zub, čím jej spôsobil zlomeninu sánky vpravo vpredu, vylomenie zubu vpravo dole, čo ju obmedzovalo v obvyklom spôsobe života po dobu 28 dní,

- 14. augusta 2013 v čase okolo 10.00 h pred Univerzitnou nemocnicou v [REDAKOVANÉ] v osobnom motorovom vozidle, v ktorom bola poškodená a dcéra, povedal poškodenej: „*Nepraj si ma, ak povieš pravdu, povieš to, čo včera v [REDAKOVANÉ], že ti to spravilo drevo, klátik, ktorý ti odskočil do tváre, keď si rúbala, lebo ak toto nepovieš, tak ťa vyhodím, keď pôjdeme späť domov, z idúceho auta von*“. Výrok, že poškodenú cestou späť vyhodí z auta

von, minimálne dvakrát zopakoval, čím chcel poškodenú donútiť zakryť predchádzajúci násilný skutok tým, aby klamala pred ošetrojúcim nemocničným personálom o tom, ako v skutočnosti došlo k zlomeniu jej sánky, s ktorou prišla na ošetrenie,

- 18. februára 2014 v čase po 19.00 h v rodinnom dome č. 70 v [REDAKOVANÉ] vulgárne nadával poškodenej a následne ju začal škrtiť dovtedy, kým na nej nevidel, že sa nemôže nadýchnuť, a pri škrtení jej súčasne povedal: „...ak si mám ísť sadnúť, tak ťa radšej zabijem, nech viem, za čo sedím...“ Táto vyhrážka v spojení s fyzickým útokom vzbudila u poškodenej dôvodnú obavu z jej uskutočnenia. Fyzický útok sťažovateľa si následne vyžiadal aj lekárske ošetrenie.

Sťažovateľ sa uvedeného konania dopustil aj napriek tomu, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 176/2005 z 28. februára 2005 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 To 186/2005 z 5. septembra 2006 bol uznaný vinným aj z trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, za čo bol odsúdený na nepodmienečný úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 5 mesiacov so zaradením do II. nápravno-výchovnej skupiny, pričom trest vykonal 9. januára 2013.

Sťažovateľ v podanom dovolaní vyjadril názor, že vzhľadom na reálie posudzovanej veci nemohol byť stíhaný a odsúdený za zločin obmedzovania osobnej slobody z 13. septembra 2013, lebo toto obdobie je pokryté odsúdením za skutok uvedený v skoršom rozsudku sp. zn. 3 T 78/2014 z 12. augusta 2014. Poukázal pritom na znenie § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, podľa ktorého sa týrania blízkej osoby a zverenej osoby dopustí okrem iného aj ten, kto takúto osobu násilne izoluje, ale aj ten, kto svojím iným správaním ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie. Zdôraznil, že podstatou konania páchatel'a, ktorý môže naplniť skutkovú podstatu trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona (bez ohľadu na to, ktorou exemplifikatívne uvedenou formou sa ho dopustí), je vždy spôsobenie fyzického alebo psychického utrpenia blízkej osobe. Rôzne druhy (formy) konania uvedené v tomto ustanovení sú exemplifikatívnym výpočtom a nejde tu o tzv. *numerus clausus* možných foriem týrania v rámci taxatívneho výpočtu. Ďalšie možné formy týrania zahŕňa pojem „iné správanie“, ktorý je súčasťou hypotézy § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Je preto nepochybné, že konanie, ktorého sa mal

sťažovateľ dopustiť 13. septembra 2013, je konaním subsumovateľným pod hypotézu § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (násilnou izoláciou, resp. iným správaním).

V predmetnej veci a v skoršom konaní boli predmetom trestného konania tieto skutky uvedené v poradí, v akom došlo k vzneseniu obvinenia:

1. skutok z 13. septembra 2013 (sp. zn. 2 T 44/2015), obvinenie bolo vznesené a doručené 13. septembra 2013 (obmedzenie osobnej slobody),

2. skutok z 13. augusta 2013 (sp. zn. 3 T 78/2014), obvinenie bolo vznesené a doručené 18. decembra 2013 (ublíženie na zdraví),

3. skutok zo 14. augusta 2013 (sp. zn. 3 T 78/2014), obvinenie bolo vznesené a doručené 18. decembra 2013 (vydieranie),

4. skutok z 18. februára 2014 (sp. zn. 3 T 78/2014), obvinenie bolo vznesené 7. apríla 2014 a sťažovateľovi doručené 8. apríla 2014 (nebezpečné vyhrážanie),

5. skutok za obdobie od 9. augusta 2013 do 8. apríla 2014 (sp. zn. 3 T 78/2014), obvinenie bolo vznesené 6. mája 2014 a sťažovateľovi doručené 13. mája 2014 (týranie blízkej osoby a zverenej osoby).

Dňa 6. júna 2014 bolo sťažovateľovi oznámené, že všetky skutky (okrem skutku 1. skutku z 13. septembra 2013) budú v ďalšom posudzované spoločne a trestnoprávne kvalifikované ako jeden skutok, a to zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona.

Sťažovateľ v dovolaní vyslovil názor, že zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona je trestným činom trvácim v zmysle § 122 ods. 12 Trestného zákona, pričom jednotlivé formy týrania prezumované v tomto ustanovení nie sú čiastkovými útokmi pokračovacieho trestného činu, ale ani opakovaním trestného činu, ak boli vykonané počas určitého časového obdobia proti jednej osobe a jednota skutku nebola narušená vznesením obvinenia či vydaním prvostupňového súdneho rozhodnutia pre ten istý trestný čin. Ako to zo skutku, pre ktorý už bol sťažovateľ odsúdený skorším rozsudkom, vyplýva, protiprávny stav týrania poškodenej udržiaval v dobe od 9. augusta 2013 až do 8. apríla 2014 (s výnimkou obdobia väzby od 13. septembra 2013 od 14.15 h do 19. novembra 2013). V skoršom rozsudku, teda ani v jeho právnej vete, nebolo vyjadrené, že ide o pokračovací trestný čin, lebo išlo o trestný čin trváci.

Tak, ako pri trestnom čine zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona spočíva trestnosť činu v udržiavaní protiprávneho stavu neplnením vyživovacej povinnosti, aj pri trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona spočíva trestnosť tohto trestného činu v udržiavaní protiprávneho stavu spôsobovaním utrpenia blízkej osobe niektorou z foriem uvedených v tomto ustanovení. V oboch prípadoch musia sudy vždy ustáliť obdobie trvania trestného činu s uvedením dátumu prvého konania (útoku) páchatel'a proti poškodenému a aj s uvedením dátumu posledného útoku, keď je trestný čin dokončený. Každé ďalšie trestné stíhanie týkajúce sa neskôr zisteného skutku musí súd v časových a vecných súvislostiach vo vzťahu k duplicite postihnutej časti skutku zastaviť. V prípade čiastkových útokov, ktoré samy osebe tvoria trestný čin trváci, môže ísť o pokračovací trestný čin vtedy, ak útoky páchatel'a smerujú proti viacerým poškodeným. Na posúdenie konania páchatel'a ako pokračovacieho trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby spáchaného viacerými čiastkovými útokmi sa vyžaduje, aby jednotlivé poškodené osoby, proti ktorým je útok namierený, splňali zákonnú podmienku, že vo vzťahu k páchatel'ovi sú „blízkou osobu“ alebo „zverenou osobou“. Možno preto spoľahlivo vyvodiť záver, že týranie jednej osoby počas určitého časového úseku je vždy trestným činom trvácim, a teda jediným skutkom.

V skoršom rozsudku bol predmetom skutkovej vety jediný skutok, a to skutok týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorý trval od 9. augusta 2013 do 8. apríla 2014, vyjmúc obdobie väzby sťažovateľ'a v čase od 13. septembra do 19. novembra 2013.

V predmetnej veci sa skutok obmedzovania osobnej slobody stal 13. septembra 2013 asi o 12.15 h.

Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú mal okresný súd a krajský súd vyriešiť, bolo, či skutok z 13. septembra 2013 je niektorou z foriem týrania uvedených v § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a či obdobie spáchania skutku nie je pokryté odsúdením v rámci skoršieho rozsudku. Okresný súd sa týmito otázkami vôbec nezaoberal, a to aj napriek tomu, že sťažovateľ výslovne namietal duplicitu trestného postihu. Tento nedostatok neodstránil ani krajský súd, ktorý v tejto súvislosti veľmi stručne uviedol: *„Pokiaľ ide o odvolaciu námietku, že vo veci ide o prekážku rozhodnutej veci s prihliadnutím na*

právoplatný rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 3 T 78/2014 z 12.8.2014, treba stručne uviesť, že táto nie je dôvodná... Vychádzajúc z vyššie uvedeného pri porovnaní skutkových okolností uvedených v rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 3 T 78/2014 z 12.8.2014, so skutkovými okolnosťami uvedenými vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku v teraz prejednávanej veci, s prihliadnutím na okamih oznámenia vznesenia obvinenia obžalovanému (15.9.2013) je jednoznačné, že ide o dva samostatné skutky; tieto skutky nie sú zhodné z hľadiska konania obžalovaného, ani z hľadiska následku. V okolnostiach daného prípadu je nepochybné, že na obžalovaného v danej veci nebola podaná žaloba pre totožný skutok, pre ktorý už bol právoplatne odsúdený vo veci Okresného súdu Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 3 T 78/2014.“

Podľa názoru sťažovateľa vysloveného v dovolaní tieto závery krajského súdu sú svojvoľné (arbitrárne), a teda nesprávne. V skoršom konaní, v ktorom bol sťažovateľ odsúdený pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona, ide o jeden skutok, ktorý sa začal 9. augusta 2013 a skončil sa 8. apríla 2014 (s výnimkou obdobia väzby od 13. septembra 2013 do 19. novembra 2013). Ak súd v skoršom konaní urobil v opise skutku podľa skutkovej vety aj výpočet konkrétnych konaní sťažovateľa v dňoch 13. augusta 2013, 14. augusta 2013 a 18. februára 2014, nejde o čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu týrania, ale iba o výpočet častí konania sťažovateľa tvoriacich s inými konaniami jeden trváci skutok týrania blízkej osoby v uvedenom časovom rozmedzí. Okrem toho citácia skutkov z 13. augusta 2013, 14. augusta 2013 a 18. februára 2014 v skutkovej vete skoršieho rozsudku má svoj základ v tom, že tieto skutky boli pôvodne stíhané ako samostatné skutky v rámci reálneho rôznorodého súbehu.

Pokiaľ ide o totožnosť skutku, je nevyhnutné ňou rozumieť zhodu (identitu) podstatných skutkových okolností, ktoré sú obsiahnuté v skutkovej vete rozsudku súdu. Skutok uvedený v skoršom rozsudku okresného súdu zahŕňa aj konanie sťažovateľa z 13. septembra 2013 asi o 12.15 h, keď tento na dve hodiny zviazal poškodenú a popritom jej vulgárne nadával, avšak za tento skutok bol opätovne odsúdený neskorším rozsudkom, v ktorom bol skutok posúdený ako zločin obmedzovania osobnej slobody. Ak teda v popise skutku v skutkovej vete skoršieho rozsudku nie je uvedená konkretizácia skutku z 13. septembra 2013 asi o 12.15 h, ako tomu bolo pri skutkoch z 13. augusta 2013,

14. augusta 2013 a 18. februára 2014, neznamená to, že čiastkový útok z 13. septembra 2013 netvorí obsahovú súčasť zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby v časovom rámci od 9. augusta 2013 do 8. apríla 2014, ktorý bol explicitne vyjadrený v skutkovej vete skoršieho rozsudku a ktorý tvorí podstatu skutku týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorý je trestným činom trvácim.

Podstata skutku je určovaná účasťou obžalovaného na určitej udalosti popísanej v skutkovej vete, z ktorej vzišiel následok porušujúci alebo ohrozujúci spoločenské záujmy chránené Trestným zákonom. Totožnosť skutku je zachovaná, ak je zachovaná totožnosť konania a následku. Postačí tak zhoda medzi podstatnými skutkovými okolnosťami, pričom súd môže a musí prihliadať na tie zmeny skutkového deja, ku ktorým došlo v priebehu procesu dokazovania. Podstatu skutku teda tvorilo konanie sťažovateľa (nadávky, vyhrážky, zviazanie, bitie atď.), ktoré predstavovalo prejav jeho vôle vo vonkajšom svete a ktoré bolo pokryté zavinením, pričom následok spôsobený týmto konaním bol relevantný z hľadiska trestného práva hmotného a spočíval v porušení alebo ohrození hodnôt chránených Trestným zákonom, t. j. objektu trestného činu. Následkom z hľadiska zachovania totožnosti skutku je potrebné rozumieť porušenie individuálneho objektu trestného činu v jeho konkrétnej podobe, teda konkrétny následok. Následkom v prípade týrania blízkej osoby je spôsobenie psychického alebo fyzického utrpenia blízkej osobe niektorou z foriem uvedených v § 208 ods. 1 Trestného zákona. Všetky skutky, ktoré boli uvedené v rozsudkoch sp. zn. 3 T 78/2014 a sp. zn. 2 T 44/2015, sú formami týrania blízkej osoby a zverenej osoby uvedenými v § 208 ods. 1 Trestného zákona, teda aj zviazanie poškodenej a vulgárne nadávanie z 13. septembra 2013. S poukazom na uvedené možno konštatovať, že totožnosť skutku z 13. septembra 2013 vo vzťahu k skoršiemu rozsudku je zachovaná, keďže ide o úplnú zhodu konania a následku so skutkom týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorý bol predmetom skoršieho rozsudku.

Skutok z 13. septembra 2013 (zviazanie poškodenej) by mohol byť posúdený ako samostatný trestný čin obmedzovania osobnej slobody jedine vtedy, ak by všetky čiastkové útoky tvoriace skutkový dej skoršieho rozsudku boli posúdené ako samostatné trestné činy tvoriace reálny (rôznorodý) viacčinný súbeh, a tak tomu bolo iba do momentu, než bol sťažovateľ 6. júna 2014 v rámci zápisnice o výsluchu obvineného upovedomený o zmene

právnej kvalifikácie, podľa ktorej všetky spáchané skutky budú ďalej spoločne posudzované ako jeden skutok, a to zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona.

5. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 2/2018 z 28. februára 2018 bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku. Toto uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 14. mája 2018.

Podľa sťažovateľa najvyšší súd neodstránil pochybenia nižších súdov, ktoré porušili zásadu *ne bis in idem*, a preto uznesením najvyššieho súdu (rovnako aj okresného súdu a krajského súdu) došlo k porušeniu sťažovateľovho práva podľa čl. 50 ods. 5 ústavy a podľa čl. 4 protokolu.

Rozhodujúcou skutkovou a právnou otázkou, ktorú mal najvyšší súd vyriešiť, bola otázka, či zviazanie poškodenej 13. septembra 2013 o 12.15 h je alebo nie je niektorou z foriem týrania predvídaných v hypotéze § 208 Trestného zákona a či skutok zapadá alebo nezapadá do časového rámca skutku týrania, pre ktorý bol sťažovateľ odsúdený skorším rozsudkom.

Najvyšší súd uviedol, že skutok z 13. septembra 2013 (zviazanie poškodenej) nie je z hľadiska objektívnej stránky možné podriaďiť pod skutkovú podstatu trestného činu týrania spáchaného formou násilnej izolácie poškodenej, pretože poškodená nebola „iba“ násilne izolovaná (napr. uzamknutá v miestnosti), ale bola výrazne a intenzívne na čas dvoch hodín obmedzená na osobnej slobode (zviazaním rúk, nôh za chrbtom a previazaním úst). V tejto súvislosti sa najvyšší súd venoval komparácii skutkových podstát trestných činov obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 Trestného zákona a týrania blízkej osoby alebo zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona, pričom dospel k záveru, že skutkové podstaty týchto trestných činov sú samostatnými skutkovými podstatami, medzi ktorými nie je vzťah konkurencie, nie sú v pomere špeciality ani subsidiarity a ich reálny súbeh je možný.

Podľa názoru najvyššieho súdu nebolo úmyslom zákonodarcu prostredníctvom skutkovej podstaty uvedenej v § 208 Trestného zákona primárne postihovať obmedzenie osobnej slobody dosahujúce určitú trestnoprávnu relevanciu.

Tento právny názor najvyššieho súdu považuje sťažovateľ za evidentne svojvoľný. Poukazuje v prvom rade na to, že objektívna stránka zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona spočíva v konaní páchatel'a, ktorý týra blízku osobu alebo zverenú osobu, spôsobujúc jej fyzické alebo psychické utrpenie niektorou z foriem uvedených v tomto ustanovení. Zákon v tomto smere nerozlišuje medzi konaním páchatel'a dosahujúcim trestnoprávnu relevanciu a medzi konaním, ktoré inak dosahuje len úroveň priestupku. Práve preto je v § 208 Trestného zákona uvedený exemplifikatívny výpočet konaní, ktoré sú buď iba priestupkom (napr. pohrdavé zaobchádzanie – urážky), alebo aj trestným činom (napr. spôsobenie rán a popálenín, vyhrážky atď.). Týraním môže byť dokonca aj sústavné konanie, ktoré inak nedosahuje ani úroveň trestného činu, ale ani úroveň priestupku. Jednotiacim prvkom týchto konaní (umožňujúcim subsumovať ich pod § 208 Trestného zákona) je trvalosť útoku a následok vo forme fyzického alebo psychického utrpenia blízkej osoby alebo zverenej osoby. V žiadnom prípade však v tomto ustanovení nejde o tzv. *numerus clausus* možných foriem konaní, ktorými možno naplniť skutkovú podstatu podľa § 208 Trestného zákona. Je teda irelevantné, či to-ktoré konanie podľa § 208 Trestného zákona dosahuje trestnoprávnu relevanciu alebo nie, pretože podstatný je len následok vo forme fyzického alebo psychického utrpenia. Optikou najvyššieho súdu možno dôjsť k absurdnému záveru, že bitie blízkej osoby alebo zverenej osoby spôsobom inak nedosahujúcim trestnoprávnu relevanciu bude postihované prísnejšie podľa § 208 Trestného zákona, ale bitie blízkej osoby spôsobom inak dosahujúcim trestnoprávnu relevanciu (z materiálneho hľadiska závažnejšie konanie) bude postihované miernejšie podľa § 156 Trestného zákona. Rovnako nezmyselné závery by bolo možné vyvodiť aj vo vzťahu k iným formám týrania predpokladaným v § 208 ods. 1 Trestného zákona (vyhrážanie sa, násilná izolácia atď.). S poukazom na *argumentum reducto ad absurdum* je tak argumentácia najvyššieho súdu neudržateľná. Na doplnenie sťažovateľ uvádza, že ak zákon postihuje § 208 Trestného zákona konanie, ktoré by bolo inak len priestupkom, tým viac toto ustanovenie postihuje konanie, ktoré inak (samostatne) dosahuje až trestnoprávnu relevanciu (*argumentum a minori ad maius*). Toto dokazuje aj skutočnosť, že § 208 ods. 2 písm. a) Trestného zákona postihuje (ako kvalifikovaná skutková podstata) spôsobenie ťažkej ujmy na zdraví či smrť, čo nevyhnutne implikuje, že základná skutková podstata § 208 ods. 1 postihuje aj „len“ ublíženie na zdraví

v zmysle § 123 ods. 2 Trestného zákona. Argumentácia najvyššieho súdu, podľa ktorej nebolo úmyslom zákonodarcu v rámci § 208 Trestného zákona primárne postihovať obmedzenie osobnej slobody dosahujúce určitú trestnoprávnu relevanciu, je tak v rozpore s formálnou i právnou logikou a je teda svojvoľná (arbitrárna).

Najvyšší súd sa vyjadril aj k objektu skutkovej podstaty podľa § 208 Trestného zákona a jeho komparácii s objektom trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 Trestného zákona a dospel k záveru, že skutok z 13. septembra 2013 (zviazanie poškodenej) nemožno subsumovať pod § 208 Trestného zákona, a tak sa aj v tejto časti argumentácie dopustil svojvôle. Niet pochyb o tom, že skutkovú podstatu trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona treba považovať za *lex specialis* vo vzťahu ku skutkovej podstate trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 Trestného zákona. Najvyšší súd urobil komparáciu týchto dvoch skutkových podstát, ignorujúc skutočnosť, že skutková podstata § 208 Trestného zákona nie je jednoduchá skutková podstata, v ktorej každý znak trestného činu je vyjadrený iba raz. Štruktúra skutkovej podstaty tohto trestného činu predstavuje totiž zloženú skutkovú podstatu. Pri zložených skutkových podstatách sú znaky rovnakého druhu (jeden alebo aj viac) vyjadrené dvoj a viacnásobne, napr. sú prítomné viaceré objekty, viaceré konania, viaceré následky alebo viaceré formy zavinenia. Najvyšší súd uviedol, že trestný čin podľa § 208 Trestného zákona je trestným činom proti rodine a druhovým objektom je záujem spoločnosti na ochrane normálnych a usporiadaných vzťahov v rodine v širšom význame, teda aj ochrana osôb v rodinných a obdobných vzťahoch v nadväznosti na páchatel'a, resp. vo vzťahoch založených na určitej forme úradnej či faktickej starostlivosti. Druhový objekt je vždy slovne vyjadrený názvami jednotlivých hláv osobitnej časti Trestného zákona. Argumentácia najvyššieho súdu postavená na porovnávaní druhových objektov podľa druhej hlavy Trestného zákona (§ 183) a tretej hlavy Trestného zákona (§ 208) je vo vzťahu k meritu veci zjavne povrchná a svojvoľná. Z hľadiska zachovania totožnosti skutku je podstatné porušenie individuálneho objektu trestného činu v jeho konkrétnej podobe. Najvyšší súd účelovo odignoroval skutočnosť, že primárnym objektom trestného činu podľa § 208 Trestného zákona je ochrana určitej kategórie osôb pred domácim násilím. Legálnu definíciu domáceho násillia neobsahuje žiaden právny predpis. Heretik ho definuje ako závažnú priamu či nepriamu agresiu medzi osobami, ktoré spájajú príbuzenské citové väzby

a ktoré žijú v spoločnom prostredí. Podľa Kaca – Fírkovej je domáce násilie ako sociálno-patologický jav také správanie sa medzi partnermi alebo v rodine všeobecne, ktoré pozostáva z fyzického napádania, psychického týrania, sexuálneho zneužívania, a to či už jednotlivito alebo vo vzájomnej kombinácii. Ide o ovládajúce nerovnoprávne a nerovnomerné zaobchádzanie jedného človeka s druhým, v ktorom model vzťahu tvorí rola prenasledovateľa a rola obeť. Rada Európy vymedzila domáce násilie ako násilné správanie v rodine zahŕňajúce akýkoľvek čin alebo opomenutie spáchané v rámci rodiny niektorým z jej členov, ktoré podkopáva život, telesnú alebo duševnú integritu alebo slobodu iného člena rovnakej rodiny alebo vážne poškodzuje rozvoj jeho osobnosti. Násilné konanie pri trestnom čine podľa § 208 Trestného zákona smeruje súčasne proti viacerým záujmom chráneným Trestným zákonom, či už je to záujem na ochrane života a zdravia, alebo slobody či ľudskej dôstojnosti atď. Niet pochýb o tom, že objekt tohto trestného činu je vymedzený obzvlášť široko. Forma prejavov domáceho násillia býva len zriedkavo obmedzená na jednu formu, napr. fyzické útoky. Domáce násilie zahŕňa naraz aj niekoľko prejavov násilného správania, t. j. kombináciu fyzického, psychického, sociálneho a ekonomického násillia, ako aj ďalších foriem násilného správania, čomu zodpovedá aj konštrukcia skutkovej podstaty § 208 Trestného zákona. Niet najmenších pochýb, že táto skutková podstata je zloženou skutkovou podstatou a jej objekt a objektívna stránka pokrýva aj zviazanie poškodenej osoby, ak je toto konanie páchané opakovane počas určitého obdobia, resp. ak je spáchané ako jedna z viacerých foriem násilného správania počas určitej doby. Ak teda existuje v danej veci skoršie rozhodnutie súdu o tom, že sťažovateľ spáchal trestný čin podľa § 208 Trestného zákona v určitom relevantnom období, objekt tejto skutkovej podstaty nie je prekážkou pre subsumpciu skutku zviazania poškodenej z 13. septembra 2013 pod túto skutkovú podstatu. V tomto prípade je tak vylúčená aplikácia § 183 Trestného zákona, a to v zmysle zásady *lex specialis derogat legis generalis*. Všetky formy týrania uvedené v § 208 Trestného zákona, ktoré sú inak aj samostatným trestným činom, majú svoj vlastný individuálny objekt a aj druhový objekt v rámci tej-ktorej hlavy osobitnej časti Trestného zákona. Tak napríklad pri spôsobení popáleniny (ak ide o samostatný trestný čin) ide o ublíženie na zdraví, ktorého objektom je ľudské zdravie. Ak však ide o skutky ublíženia na zdraví páchané na blízkej osobe alebo zverenej osobe po určitú dobu, stáva sa takýto skutok súčasťou skutkovej podstaty § 208

Trestného zákona, a to z dôvodu špeciality. Argumentácia najvyššieho súdu skutkom, v ktorom sťažovateľ v predmetnej veci útočil na iný objekt a pre ktorý sa viedlo skoršie konanie pod sp. zn. 3 T 78/2014, je preto zjavne svojvoľná (arbitrárna).

Najvyšší súd ďalej zdôraznil, že v zákonných znakoch skutkovej podstaty trestného činu podľa § 208 Trestného zákona nie je nutne obsiahnuté (nutne predpokladané) takéto obmedzenie osobnej slobody, pretože v judikovaných varietach konania naplňajúceho túto skutkovú podstatu vôbec nemusí byť obmedzovanie osobnej slobody prítomné. Fyzické i psychické utrpenie je možné spôsobiť i bez reálneho obmedzovania osobnej slobody. Tieto závery najvyššieho súdu predstavujú *contradictio in adiecto*. Ak možno fyzické a psychické utrpenie spôsobiť i bez reálneho obmedzenia osobnej slobody, tým viac potom zviazanie rúk, nôh a úst poškodenej na dve hodiny spôsobuje jej psychické a fyzické utrpenie v zmysle § 208 Trestného zákona. Možno konštatovať, že najvyšší súd dospel (*ad absurdum*) k záveru, že zväzovanie blízkej osoby na dve hodiny denne nikdy nie je týraním podľa § 208 Trestného zákona a takýto záver je svojvoľný (arbitrárny).

Pokiaľ ide o „násilnú izoláciu“ ako jednu z foriem týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona, k tomuto najvyšší súd uviedol, že skutok sťažovateľa nemožno podradiť pod túto skutkovú podstatu ako formu násilnej izolácie poškodenej, pretože poškodená nebola „iba“ násilne izolovaná, oddelená (napr. uzamknutím v miestnosti), ale bola výrazne a intenzívne na čas dvoch hodín obmedzená na osobnej slobode (zviazaním rúk a nôh za chrbtom a previazaním úst). Aj tieto závery najvyššieho súdu sú svojvoľné (arbitrárne) a celkom zjavne popierajú zásady formálnej logiky. Pojem „násilná izolácia“ ako možná forma týrania zahŕňa nielen činy inak samostatne posudzované ako obmedzovanie osobnej slobody (§ 183 Trestného zákona), ale aj činy posudzované ako pozbavenie osobnej slobody (§ 182 Trestného zákona) či obmedzovanie slobody pobytu (§ 184 Trestného zákona). Reštriktívny výklad rozsahu pojmu „násilná izolácia“ (§ 208 Trestného zákona) nielenže nezodpovedá pravidlám formálnej logiky, ale ani pravidlám teleologického a systematického výkladu § 208 Trestného zákona, ba dokonca je v rozpore aj s gramatickým výkladom. Jazykové znenie pojmu „násilná izolácia“ je natoľko jasné (*lex clara est*), že skutok sťažovateľa z 13. septembra 2013 (zviazanie poškodenej) nemožno vylúčiť spod jeho rozsahu teleologickou redukciou. Podľa § 122 ods. 7 Trestného zákona trestný čin je spáchaný násilím, ak páchatel použije na jeho

spáchanie fyzické násilie proti telesnej integrite inej osoby. Toto ustanovenie teda obsahuje legálnu definíciu všeobecného pojmu „násilie“, ktorý bol použitý ako zákonný znak jednej z možných foriem týrania podľa § 208 Trestného zákona, a preto nemôže byť žiadny problém pri výklade a aplikácii tohto pojmu. Pre naplnenie znakov uvedeného ustanovenia je pritom irelevantné, či fyzickým násilím proti telesnej integrite inej osoby je tejto osobe spôsobená ujma na zdraví, alebo nie. Za daných okolností je tak zrejmé, že „násilie“ je obligatónym znakom skutkovej podstaty § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, a to konkrétne pri jednej z jeho foriem (násilná izolácia).

Vo vzťahu k výkladu pojmu „násilná izolácia“ najvyšší súd ďalej uviedol, že tento pojem treba vyložiť v tom zmysle, že zo strany páchatel'a ide o konanie, ktorým sa snaží obeť izolovať predovšetkým v spoločenskej oblasti, teda obmedzovaním či znemožňovaním kontaktov so sociálnym okolím, najmä pretrhávaním či obmedzovaním väzieb so širšou rodinou, priateľmi. V praktickej rovine pôjde podľa najvyššieho súdu napr. o obmedzovanie telefonických hovorov, návštev a účasti na spoločenských podujatiach prostredníctvom fyzického či psychického násilia. Aj tento výklad je zjavne svojvoľný. Pokiaľ by mal zákonodarca v úmysle postihovať v rámci § 208 Trestného zákona výlučne sociálnu či spoločenskú izoláciu, celkom zrejme by nepoužil klasifikačný pojem „násilná izolácia“. Obligatónym znakom základnej skutkovej podstaty § 208 Trestného zákona je následok spôsobujúci fyzické alebo psychické utrpenie. Pri použití základných pravidiel formálnej právnej logiky je zrejmé, že akákoľvek forma izolácie, či už násilím (fyzickým donútením) alebo nátlakom (psychickým donútením), je vždy konaním spôsobujúcim psychické alebo fyzické utrpenie v zmysle hypotézy § 208 ods. 1 Trestného zákona. Pojem „násilná izolácia“ je preto nutné aplikovať v jeho širšom význame. Je to deskriptívny pojem, ktorému zákonodarca neprisuduje zvláštny právny význam odlišný od významu všeobecného, ba dokonca ho precizuje legálnou definíciou v § 122 ods. 7 Trestného zákona. Za pomoci logického argumentu *reductio ad absurdum* sa dá dospieť k záveru, že možnosť výkladu pojmu „násilná izolácia“ zo strany najvyššieho súdu je nezmyselná, a teda vylúčená, keďže optikou najvyššieho súdu možno vidieť nezmyselné pravidlo, podľa ktorého pre aplikáciu znaku „násilná izolácia“ podľa § 208 Trestného zákona je relevantná aj samostatná pohnútká páchatel'a, t. j. či obeť prostredníctvom fyzického či psychického násilia izoloval s cieľom sociálnej izolácie. Inými slovami, ak by sťažovateľ 13. septembra 2013 poškodenú

zviazal s cieľom zabrániť jej ísť do divadla či kina, išlo by o trestný čin podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona; keďže ju však sťažovateľ nezviazal s cieľom zabrániť jej v účasti na spoločenskej udalosti, nejde o trestný čin podľa tohto ustanovenia, ale „len“ o obmedzovanie osobnej slobody. Takéto závery najvyššieho súdu sú zjavne absurdné a svojvoľné.

Podľa sťažovateľa treba za nelogický považovať aj argument najvyššieho súdu, podľa ktorého sťažovateľ nespáchal skutok formou násilnej izolácie poškodenej, pretože poškodená nebola iba násilne izolovaná, oddelená (napr. uzamknutím v miestnosti), ale bola výrazne a intenzívne na čas dvoch hodín obmedzená na osobnej slobode (zviazaním rúk, nôh za chrbtom a previazaním úst). Sťažovateľ kladie otázku, že ak uzamknutie osoby v miestnosti proti jej vôli má byť podľa najvyššieho súdu „iba“ násilnou izoláciou subsumovateľnou pod pojem „násilná izolácia“ podľa § 208 Trestného zákona, prečo by sa potom výrazná a intenzívna izolácia na čas dvoch hodín už takto posudzovať nemala. Takéto nelogické a absurdné vývody sú zjavne svojvoľné. Svojvoľné argumenty o pojme „násilná izolácia“ doviedol najvyšší súd do ďalšieho protirečenia, keď uviedol, že iba násilná oddelená izolácia poškodenej (napr. uzamknutím v miestnosti) by znamenala násilnú izoláciu v zmysle § 208 Trestného zákona, avšak na inom mieste už spod pojmu „násilná izolácia“ vylúčil akékoľvek konanie dosahujúce obmedzenie osobnej slobody v zmysle § 182 a § 183 Trestného zákona. Ak by mal zákonodarca v úmysle v § 208 Trestného zákona postihovať len spoločenskú, resp. sociálnu izoláciu obete domáceho násillia (týrania), celkom nevyhnutne by nepoužil adjektívum „násilná“, ale len výraz „izolácia“, o to zvlášť v situácii, keď pojem „násilná“ vymedzil legálnou definíciou vo všeobecnej časti Trestného zákona.

Svojvôľu a argumentačnú neistotu najvyššieho súdu výrazne podčiarkuje skutočnosť, že najvyšší súd absolútne ignoroval možnú subsumpciu skutku z 13. septembra 2013 (zviazanie poškodenej) pod zákonný znak § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorým je iné správanie, ktoré ohrozuje fyzické alebo psychické zdravie alebo ohrozuje bezpečnosť. Ak by sa aj presadil výklad najvyššieho súdu, podľa ktorého zviazanie poškodenej 13. septembra 2013 nemožno subsumovať pod kvalifikačný znak „násilná izolácia“ uvedený v § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, subsidiárne možno toto konanie kvalifikovať ako „iné správanie“ podľa toho istého zákonného ustanovenia. K porušeniu zásady *ne bis in*

idem došlo za každých okolností. Bolo povinnosťou najvyššieho súdu náležite (metodologicky korektne) vyargumentovať aj túto alternatívu možného právneho posúdenia skutku. Niet pochyb o tom, že iné správanie ohrozujúce fyzické alebo psychické zdravie obete je tzv. generálna klauzula, prostredníctvom ktorej sa môže (aj musí) dotvárať základná skutková podstata § 208 Trestného zákona ďalšími zákonodarcom nepredvídanými formami týrania. Generálna klauzula predstavuje neurčitý právny pojem (tzv. delegačnú medzeru v práve), ktorý plní významnú funkciu pri dotváraní práva. Súd je v takomto prípade povinný konkretizovať jednotlivé typické skutkové podstaty, ktoré napĺňajú túto generálnu klauzulu, a naopak, je povinný konkretizovať aj to, prečo určité konanie páchatel'a nemožno subsumovať pod neurčitý právny pojem generálnej klauzuly. Generálna klauzula plní významnú funkciu pri dotváraní práva a najvyšší súd bol povinný sa ňou zaoberať. Sťažovateľ v dovolaní výslovne uviedol, že konanie z 13. septembra 2013 je subsumovateľné aj pod hypotézu „iné správanie“.

Pre správne posúdenie toho, či došlo k porušeniu zásady *ne bis in idem*, bolo nevyhnutné porovnať skutkové vety skoršieho a následného rozsudku. V rámci komparácie týchto dvoch rozsudkov bolo potrebné náležite posúdiť, či skutok z 13. septembra 2013 (zviazanie poškodenej) nespadá do časového rámca skutku týrania podľa § 208 Trestného zákona, pre ktorý už bol sťažovateľ odsúdený skorším rozsudkom. V tejto súvislosti najvyšší súd uviedol, že časový rámec páchania skutku kvalifikovaného ako trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby je vymedzený v skutkovej vete rozsudku vydaného v konaní sp. zn. 3 T 78/2014 tak, že bol spáchaný od 9. augusta 2013 do 8. apríla 2014 (s výnimkou doby od 13. septembra 2013 do 11. novembra 2013). Do tohto skutku nie je teda zahrnutý 13. september 2013, keď mal sťažovateľ spáchať trestný čin obmedzovania osobnej slobody. Tieto závery najvyššieho súdu sú v extrémnom rozpore s obsahom spisu a dotknutých rozsudkov, a teda sú svojvoľné (arbitrárne). V skutkovej vete skoršieho rozsudku (sp. zn. 3 T 78/2014) sa explicitne uvádza: „obžalovaný sa dňa 9.8.2013, po vykonaní trestu odňatia slobody, vrátil do miesta trvalého pobytu... a od svojho návratu z výkonu trestu do dňa 8.4.2014, kedy bol vzatý do väzby, s výnimkou obdobia od 13.9. 2013 do 11.11.2013, kedy bol vo väzbe v inej veci...“ Skutok zviazania poškodenej sa stal 13. septembra 2013 asi o 12.15 h, čo bolo výslovne uvedené v skutkovej vete neskoršieho rozsudku (sp. zn. 2 T 44/2015), pričom sťažovateľ bol zadržaný políciou o 14.15 h. Väzba

obvineného sa vždy musí počítať od momentu zadržania, a preto ak sa v skutkovej vete skoršieho rozsudku uvádza časový údaj „... s výnimkou obdobia od 13.9.2013, kedy bol vo väzbe...“, celkom nepochybne do tohto obdobia väzby patrí obdobie od 13. septembra 2013 o 14.15 h do 11. novembra 2013. V rozpore s uvedenými faktami však najvyšší súd argumentoval, že do skutku týrania podľa skoršieho rozsudku nie je zahrnutý 13. september 2013, keď mal byť spáchaný trestný čin obmedzovania osobnej slobody. Aj v tejto časti teda najvyšší súd zaťažil svoje rozhodnutie svojvôľou vedúcou k porušeniu zásady *ne bis in idem*, ale aj porušeniu základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru).

V reáliách predmetnej veci bolo podľa sťažovateľa potrebné vyriešiť aj otázku, či skutok týrania, pre ktorý bol sťažovateľ odsúdený skorším rozsudkom, má charakter trváceho trestného činu. Najvyšší súd v tejto súvislosti uviedol, že tento delikt má charakter pokračovacieho trestného činu, pričom podporne poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu R 92/2014 a sp. zn. 2 Tz 31/2005. Podľa najvyššieho súdu je to tak preto, lebo páchatel' ďalšími čiastkovými útokmi po určitý čas porušuje objekt danej skutkovej podstaty, čím fakticky predlžuje trvanie protiprávneho stavu jednotlivými útokmi vo forme uvedenej v skutkovej podstate. Páchatel' teda určitým čiastkovým útokom fakticky navodí protiprávny stav, pričom po prípadnom ukončení útoku v blízkej nadväzujúcej časovej súvislosti môže navodiť ďalší protiprávny stav vo forme konkrétneho útoku na objekt. Podľa najvyššieho súdu je teoreticky možné aj to, aby páchatel' určitým útokom navodil protiprávny stav a tento po určitý čas udržiaval, v dôsledku čoho môže popritom uvedený trestný čin mať aj určité znaky trváceho trestného činu, avšak táto forma je v praxi menej frekventovaná. K tomuto názoru najvyššieho súdu sťažovateľ uvádza, že odkaz najvyššieho súdu na dve skoršie rozhodnutia je nenáležitý. Tieto rozhodnutia sú v danej veci absolútne nepoužiteľné na riešenie právnej otázky, či je zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby deliktom s charakterom trváceho alebo pokračovacieho trestného činu. Je významné, že najvyšší súd odkázal na uvedené rozhodnutia bez toho, aby sa s ich obsahom dôsledne zoznámil a analyzoval ho. Pre rozhodnutie o merite veci (či došlo, alebo nedošlo k porušeniu zásady *ne bis in idem*) bolo základným východiskom posúdenie právnej otázky, či týranie je alebo nie je trestným činom trvácim, pretože ak by bol skutok trestným činom pokračovacím, neznamenalo by sťažovateľovo odsúdenie vo veci sp. zn. 2 T 44/2015

porušenie zásady *ne bis in idem*, ale išlo by „len“ o nesprávne právne posúdenie skutku, pretože v takom prípade by nebolo na mieste uložiť trest súhrnný, ale spoločný podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona. V uvedených súvislostiach tak došlo aj k porušeniu práva sťažovateľa na súdnu ochranu, resp. na spravodlivé súdne konanie.

6. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ]... nebyť súdený a potrestaný dvakrát pre ten istý trestný čin podľa čl. 50 ods. 5 Ústavy SR a podľa čl. 4 Dodatkového protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd v konaní vedenom pred Najvyšším súdom SR a jeho uznesením zo dňa 27.2.2018 sp. zn. 4Tdo 2/2018, porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.2.2018 sp. zn. 4Tdo 2/2018 zrušuje a vec [REDAKOVANÉ]... mu vracia na nové konanie.

3. [REDAKOVANÉ]... sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie ako náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,-€ (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Najvyšší súd SR povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Najvyšší súd SR je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ]... náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 390,50 € na účet advokáta JUDr. Branislava Samca... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

7. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 2/2018 z 27. februára 2018 vyplýva, že ním podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 To 87/2016 z 29. novembra 2016.

Podľa názoru najvyššieho súdu v súvislosti s obsahom dovolania je potrebné podrobnejšie sa venovať komparácii skutkových podstát trestných činov obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 a týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona.

Trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 Trestného zákona je trestným činom proti slobode. Druhým objektom je osobná sloboda fyzickej osoby

chápaná ako voľný, ničím neobmedzovaný pohyb človeka, ktorý sa na základe vlastnej úvahy môže rozhodnúť, kde a po aký čas sa bude fyzicky zdržiavať, resp. kde sa zdržiavať nebude. Objektom je teda osobná sloboda v zmysle voľného pohybu fyzickej osoby. Bránenie v užívaní osobnej slobody je taký zásah, ktorý znemožňuje alebo obmedzuje voľný pohyb fyzickej osoby a zároveň jej zabraňuje o svojom pohybe slobodne rozhodovať. Môže ísť o protiprávne uzatvorenie v miestnosti či súbore miestností, znemožnenie pohybu zviazaním, pripútaním k inému predmetu, zvieraním v náručí či iným držaním tela atď. Toto obmedzenie pohybu nesmie byť ľahko prekonateľné, teda vyznačuje sa určitou intenzitou, ktorá spôsobuje obeti problémy pri prekonávaní obmedzenia. Ide o klasický trváci trestný čin.

Ako už dosiaľ uvedené napovedá, obmedzenie (bránenie v užívaní osobnej slobody) musí dosiahnuť určitú minimálnu závažnosť a potrebnú intenzitu.

Vo vzťahu k iným trestným činom je súbeh vylúčený, ak v zákonných znakoch iného trestného činu je už nutne obsiahnuté (implicitne či explicitne predpokladané) obmedzovanie osobnej slobody (napr. vo vzťahu k trestnému činu znásilnenia podľa § 199 či sexuálneho násillia podľa § 200 Trestného zákona). V pomere k takémuto trestnému činu je potom skutková podstata trestného činu obmedzovania osobnej slobody ustanovením subsidiárnym. I to však platí za predpokladu, že tento iný trestný čin je prísnejšie trestný.

Trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona je trestným činom proti rodine a mládeži. Druhovým objektom je záujem spoločnosti na ochrane „normálnych a usporiadaných“ vzťahov v rodine v širšom význame, teda ochrana osôb v rodinných a obdobných vzťahoch vo vzťahu k páchatel'ovi, resp. vo vzťahoch založených na určitej forme úradnej či faktickej starostlivosti. Tento delikt má charakter pokračovacieho trestného činu (pozri podporne napr. rozhodnutia najvyššieho súdu R 92/2014 alebo sp. zn. 2 Tz 31/2005), pretože páchatel' ďalšími čiastkovými útokmi po určitý čas porušuje objekt danej skutkovej podstaty, čím fakticky predlžuje trvanie protiprávneho stavu jednotlivými útokmi vo forme uvedenej v skutkovej podstate. Páchatel' teda určitým čiastkovým útokom fakticky navodí protiprávny stav, pričom po prípadnom ukončení útoku v blízkej nadväzujúcej časovej súvislosti navodí (môže navodiť) ďalší protiprávny stav vo forme konkrétneho útoku na objekt. Teoreticky je však možné, aby páchatel' určitým útokom navodil protiprávny stav a tento po určitý čas udržiaval.

V dôsledku uvedeného môže mať trestný čin popritom zároveň i určité znaky trvaceho trestného činu, avšak táto forma je v praxi menej frekventovaná.

Naplnenie skutkovej podstaty trestného činu podľa § 208 Trestného zákona je okrem iného možné i týraním vo forme násilnej izolácie. Pri interpretácii pojmu „násilná izolácia“ je potrebné postupovať s prihliadnutím jednak na zaradenie daného trestného činu v systéme kategorizácie, ale aj na chránený objekt, teda je potrebné reflektovať predovšetkým účel daného ustanovenia prostredníctvom teleologického výkladu. V uvedenej súvislosti je potom potrebné pojem „násilná izolácia“ vyložiť v tom smere, že zo strany páchatel'a ide o konanie, ktorým sa snaží izolovať obeť predovšetkým v spoločenskej oblasti, teda obmedzovaním či znemožňovaním kontaktov so sociálnym okolím, najmä pretŕhaním či obmedzovaním väzieb so širšou rodinou, priateľmi. V praktickej rovine pôjde napríklad o obmedzovanie telefonických hovorov, návštev či účasti na spoločenských podujatiach prostredníctvom fyzického či psychického násilia. Obeť tak vo svojej podstate nemá priamo obmedzenú slobodu uzamknutím či spútaním v určitom priestore, ale má obmedzený kontakt so sociálnym okolím, bráni sa jej rozvíjať osobné väzby. Ak je aj pri tomto konaní zo strany páchatel'a použité určité reálne obmedzenie slobody pohybu, ide o obmedzenie relatívne malej intenzity a krátkodobé, ktorého sociálna škodlivosť sama osebe nemá trestnoprávnu relevanciu v takej intenzite, že by pokrývala pozbavenie či obmedzenie osobnej slobody tak, ako to požadujú skutkové podstaty uvedené v § 182 a § 183 Trestného zákona. Úmyslom zákonodarcu nebolo prostredníctvom skutkovej podstaty uvedenej v § 208 Trestného zákona primárne postihovať obmedzenie osobnej slobody dosahujúce určitú trestnoprávne významnú relevanciu. Na tento účel, naopak, slúžia ustanovenia skutkových podstatí uvedených v § 182 a § 183 Trestného zákona penalizujúce pozbavenie a obmedzovanie osobnej slobody.

Hneď ako páchatel' bez oprávnenia bráni obeti užívať osobnú slobodu v takej intenzite, že jej fakticky fyzicky znemožní proti jej vôli slobodný pohyb (spútaním, uzamknutím), napĺňa svojím konaním znaky skutkovej podstaty trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 Trestného zákona. To samozrejme za podmienky, že v zákonných znakoch iného aktuálne páchaného trestného činu nie je už nutne obsiahnuté (implicitne či explicitne predpokladané) obmedzovanie osobnej slobody. V zákonných znakoch skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej

osoby ale nie je nutne obsiahnuté (nutne predpokladané) takéto obmedzenie osobnej slobody, pretože v jednotlivých variantoch konania naplňajúceho túto skutkovú podstatu vôbec nemusí byť obmedzovanie osobnej slobody prítomné. Fyzické i psychické utrpenie je možné spôsobiť i bez reálneho obmedzenia osobnej slobody.

Na základe uvedených skutočností možno vyvodiť záver, že skutkové podstaty trestných činov obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 a týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona sú samostatnými skutkovými podstatami, medzi ktorými nie je vzťah konkurencie a ktoré nie sú v pomere špeciality, ale ani subsidiarity. Ich reálny súbeh je preto možný.

Na okraj týchto úvah najvyšší súd dodáva, že konanie sťažovateľa má z hľadiska objektívnej stránky (zviazanie rúk a nôh za chrbtom a previazanie úst poškodenej) a objektu tejto trestnej činnosti (osobná sloboda poškodenej) dokonca bližšie k skutkovej podstate ešte prísnejšie trestného činu pozbavenia osobnej slobody ako k trestnému činu týrania blízkej osoby alebo zverenej osoby spáchaného formou násilnej izolácie, prípadne iným správaním.

Skutok, za ktorý bol sťažovateľ v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 44/2015 uznaný za vinného, nebol preto nesprávne právne kvalifikovaný a nebolo zistené ani nesprávne použitie iného hmotnoprávneho predpisu, a preto nebol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Sťažovateľ v dovolaní poukazoval taktiež na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku a namietal, že sa proti nemu viedlo pod sp. zn. 2 T 44/2015 trestné stíhanie i napriek tomu, že bolo neprípustné, pretože pre ten istý skutok bol už právoplatne odsúdený v skoršom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 3 T 78/2014.

Zásada *ne bis in idem* je zakotvená v čl. 50 ods. 5 ústavy, § 9 Trestného poriadku, ako aj v čl. 4 protokolu. Jej podstatou je zákaz, aby bola jedna a tá istá osoba opakovane potrestaná (a uznaná za vinnú) za skutok, za ktorý už predtým bola potrestaná. Na prípadné rozhodnutie o porušení tejto zásady je preto dôležité zistenie identity páchatel'a, ako aj identity skutku, pričom musí ísť o vinu uznanú a trest uložený v trestnom konaní.

V danom prípade nie je sporné, že v oboch konaniach bol páchatel' identický. Sporná nie je ani skutočnosť, že v oboch prípadoch išlo o trestné konanie a trestný čin.

Na výrok o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku bolo preto potrebné ustáliť, či bol sťažovateľ v konaniach vedených okresným súdom pod sp. zn. 2 T 44/2015 a sp. zn. 3 T 78/2014 uznaný za vinného a potrestaný za jeden identický delikt dvakrát.

Podľa teórie trestného práva procesného skutok je udalosť vo vonkajšom svete, ktorá je vyvolaná konaním človeka. Ide o všetky prejavy vôle navonok, pokiaľ sú v príčinnej súvislosti s vymedzeným následkom a pokiaľ sú pokryté zavinením zo strany konajúcej osoby.

Podľa judikatúry je podstata skutku zachovaná a ide o jedno konanie, ak je zachovaná aspoň sčasti totožnosť konania alebo následku (R 9/1997). Článok 4 protokolu musí byť chápaný tak, že zakazuje stíhanie alebo súdne konanie pre druhý trestný čin, ak je založený na totožných alebo v podstate rovnakých skutočnostiach. Hodnotenie súdu sa preto musí zamerať na tie skutočnosti, ktoré konštituuujú konkrétne skutkové okolnosti týkajúce sa samotného obvineného a ktoré sú neoddeliteľne prepojené v čase a priestore, ktorých existencia musí byť preukázaná pre účely odsúdenia alebo zahájenia trestného konania (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Sergey Zolotukhin proti Rusku).

Sumárne možno uviesť, že totožnosť skutku je daná, teda ide o totožné skutky, ak sa ich opis v rozhodnutí súdu či orgánu činného v trestnom konaní úplne zhoduje, prípadne ak sa líši len v nepodstatných detailoch. Ide teda o úplný súlad v konaní i následku. O rovnaké skutky ide i v prípade, ak je zhoda v konaní a následku aspoň čiastočná, pričom táto zhoda musí byť v podstatných okolnostiach, ktorými sa rozumejú predovšetkým skutkové okolnosti charakterizujúce konanie alebo následok z hľadiska do úvahy prichádzajúcej právnej kvalifikácie.

V danom prípade po porovnaní oboch skutkov, pre ktoré sa na okresnom súde viedli konania pod sp. zn. 2 T 44/2015 a sp. zn. 3 T 78/2014, je zrejmé, že nejde o identické skutky. Skutok, ktorý bol právne kvalifikovaný ako trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 a 2 písm. d) Trestného zákona, netvoril súčasť skutku, za ktorý bol sťažovateľ predtým uznaný za vinného a ktorý bol právne kvalifikovaný ako trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona, a to ani implicitne vo forme čiastkového útoku. Keďže skutkom, pre ktorý sa viedlo konanie pod sp. zn. 2 T 44/2015, útočil sťažovateľ na iný objekt ako

skutkom, pre ktorý sa viedlo konanie pod sp. zn. 3 T 78/2014, je vylúčené, aby prvý uvedený (obmedzovanie osobnej slobody) bol súčasťou, t. j. čiastkovým útokom druhého uvedeného (týranie blízkej osoby a zverenej osoby).

Vzhľadom na uvedené nebol naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku, pretože sťažovateľ nebol stíhaný, ale ani odsúdený v inom trestnom konaní za ten istý skutok, ktorého sa dopustil 13. septembra 2013 a za ktorý bol odsúdený v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 2 T 44/2015. Rovnako ako krajský súd aj najvyšší súd poukazuje na jednotlivé rozdielne skutkové vety oboch rozsudkov vydaných v jednotlivých konaniach, pričom zhodu vo vymedzení skutkov ani najvyšší súd nezistil. Napokon časový rámec páchania skutku kvalifikovaného ako trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby je vymedzený v skutkovej vete rozsudku vydaného v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 78/2014 tak, že bol spáchaný od 9. augusta 2013 do 8. apríla 2014 s výnimkou doby od 13. septembra 2013 do 11. novembra 2013. Do tohto skutku teda nie je zahrnutý 13. september 2013, keď mal sťažovateľ spáchať trestný čin obmedzovania osobnej slobody. Ak by tam však i toto obdobie zahrnuté bolo, nebránilo by to kvalifikovať konanie sťažovateľa spočívajúce v zviazaní manželky ako samostatný trestný čin obmedzovania osobnej slobody.

Sťažovateľ teda nebol ani stíhaný za ten istý skutok v dvoch trestných konaniach, ani dvakrát potrestaný za ten istý skutok, preto rovnako nedôvodne namietal aj porušenie zásady *ne bis in idem*.

III.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

10. Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

11. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného

predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

13. Sťažovateľ je presvedčený, že bol dvakrát súdený a dvakrát potrestaný za jediný skutok zakladajúci trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, teda za trváci trestný čin, súčasťou ktorého správne bolo aj jeho konanie z 13. septembra 2013 asi o 12.15 h (zviazanie poškodenej), ktoré bolo všeobecnými súdmi v rámci neskoršieho súdneho konania posúdené ako osobitný skutok zakladajúci trestný čin obmedzovania osobnej slobody. Inými slovami, podľa presvedčenia sťažovateľa neskoršie trestné stíhanie pre trestný čin obmedzovania osobnej slobody nesmelo vôbec prebehnúť (prípadne malo byť zastavené), a to v súlade so zásadou *ne bis in idem* vyplývajúcou z ústavy, protokolu aj Trestného poriadku. Argumentáciu najvyššieho súdu, ktorý dospel k odlišnému záveru, považuje sťažovateľ za svojvoľnú (arbitrárnú), prípadne za nepreskúmateľnú.

14. Najvyšší súd po podrobnej argumentácii dospel k záveru, že skutkové podstaty trestných činov obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 a týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona sú samostatnými skutkovými podstatami, medzi ktorými nie je vzťah konkurencie a ktoré nie sú v pomere špeciality, ale ani subsidiarity, v dôsledku čoho je ich reálny súbeh možný. V konečnom dôsledku to podľa najvyššieho súdu znamená, že sťažovateľ nebol odsúdený a potrestaný dvakrát za identický skutok, pretože obe právoplatné odsúdenia sa týkajú dvoch samostatných skutkov. K porušeniu zásady *ne bis in idem* preto podľa najvyššieho súdu nedošlo.

15. Ústavný súd konštatuje, že argumentácia najvyššieho súdu (tak, ako je v podrobnostiach zhrnutá v časti II) sa javí ako podrobná a dostatočná. Nepochybne v nej ide prinajmenšom o jeden z možných legitímnych výkladov dotknutých zákonných ustanovení. Argumentácia najvyššieho súdu preto nemá znaky arbitrárnosti, ale ani zjavnej neodôvodnenosti.

Skutočnosť, že existujú aj iné možnosti legitímneho výkladu dotknutých ustanovení (vrátane výkladu zastávaného sťažovateľom), sama osebe neznamena porušenie označených práv sťažovateľa.

Z pohľadu ústavného súdu treba osobitne zdôrazniť, že výklad zákonov primárne prináleží všeobecným súdom. Ústavný súd by mohol do tohto výkladu zasiahnuť v prípade, že by sa tento javil ako ústavne nekonformný, čo však nie je dané.

Pokiaľ podľa názoru sťažovateľa trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby treba považovať za trváci trestný čin (nie teda za pokračovací trestný čin, ako to tvrdí najvyšší súd), mal by tento rozpor právneho posúdenia podľa názoru ústavného súdu relevantný význam (a bolo by ho potrebné riešiť) iba vtedy, keby neobstál záver, podľa ktorého trestný čin obmedzovania osobnej slobody je samostatnou skutkovou podstatou, ktorá nie je v konkurencii, v pomere špeciality, ale ani subsidiarity so skutkovou podstatou trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Len v takomto prípade by totiž otázka právnej povahy trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby hrala pri posúdení namietaného porušenia zásady *ne bis in idem* relevantný význam. Sťažovateľ v tejto súvislosti správne poukazuje na § 41 ods. 3 Trestného zákona, z ktorého vyplýva, že v prípade pokračovacieho trestného činu prichádza do úvahy v osobitnom konaní rozhodnúť o čiastkovom útoku (hoci o iných čiastkových útokoch pokračovacieho trestného činu už bolo právoplatne rozhodnuté) s tým, že v prípade uznania viny za ďalší čiastkový útok sa uloží súhrnný trest ako spoločná sankcia za všetky čiastkové útoky toho istého pokračovacieho trestného činu. Inými slovami, v prípade pokračovacieho trestného činu (ktorý sa rovnako ako trváci trestný čin považuje za jeden skutok) sa zásada *ne bis in idem* neuplatní (na rozdiel od trvajúceho trestného činu).

16. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2018